

Gemeente
Amsterdam

Fiets- en wandelroute Sportas

Definitief Ontwerp

Maart 2023

Inhoud

- 1. Inleiding**
- 2. Ruimtelijke analyse**
- 3. VO, plan en toelichting**
- 4. Profielen en detail**
- 5. Artist impressions**
- 6. Beplanting**
- 7. Verlichting**
- 8. Ecologie**
- 9. Materialen**

1. Inleiding

In Amsterdam wordt steeds meer gefietst.

Dit is een groot goed: het betekent dat meer verkeersbewegingen met de fiets plaatsvinden, en dus zijn er minder verkeersbewegingen met andere verkeersmodaliteiten zoals de auto en openbaar vervoer.

Aan de ene kant wil gemeente Amsterdam het huidige fietsgebruik faciliteren, en tegelijkertijd is het noodzaak de toekomstige verwachte groei van het fietsgebruik ook een plek te bieden in de openbare ruimte.

Daarom is de wens van gemeenten Amsterdam en Amstelveen een snelle fietsverbinding te creëren.

De Sportas loopt van het Havenstratterrein aan het Haarlemmermeercircuit, achter het Olympisch Stadion langs, via de Nieuwe Kalfjeslaan tot het stadhuis van Amstelveen. Dit project is onderdeel van dat gehele tracé, en strekt zich uit van de zuidgrens van Verdi tot aan de zuidelijke brug over de Hoornsloot in het Amsterdamse Bos bij de grens met gemeente Amstelveen.

De verwachting is dat circa 10.000 fietsers per etmaal gebruik maken van deze toekomstige fietsroute.

Grote delen van het tracé liggen er al, dit zijn bestaande fietspaden. Het is belangrijk om deze bestaande fietspaden te verbreden zodat ze de benodigde capaciteit hebben.

Daarnaast voorziet het ontwerp in de bestaande padenstructuur goed aan te sluiten op de Sportas. Ook is de route goed ingepast in de bestaande groene ruimte.

2. Ruimtelijke analyse

Ruimtelijke gebieden en sferen

In Amsterdam wordt gewerkt met de Puccinimethode. Dit houdt in dat we met veel zorg en aandacht werken aan de openbare ruimte.

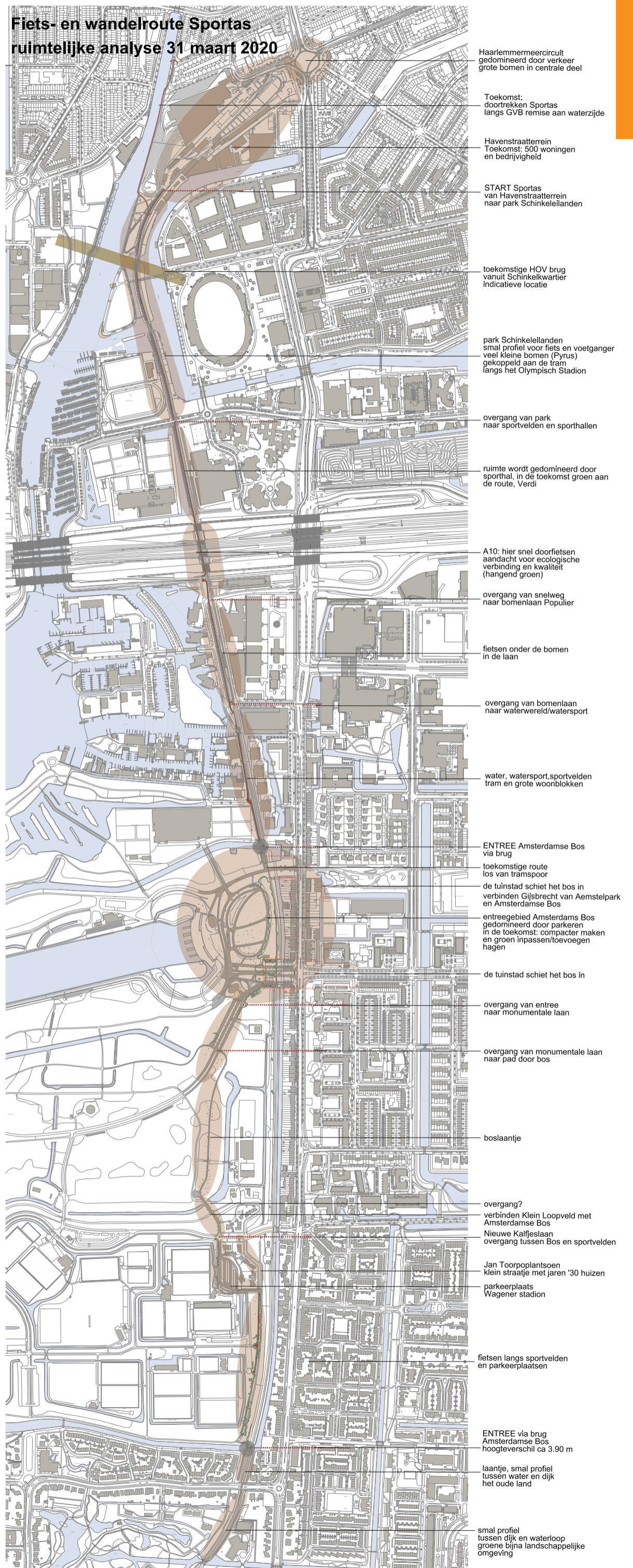
In deze methode worden ook een aantal handvaten gegeven voor het inrichten van de openbare ruimte. We werken bijvoorbeeld met standaard materialen, en ook voor de verlichting is een standaard.

Deze hangt samen met de stedenbouwkundige zone van de stad, waarin de periode van ontstaan leidend is.

Ruimtelijke gebieden en sferen

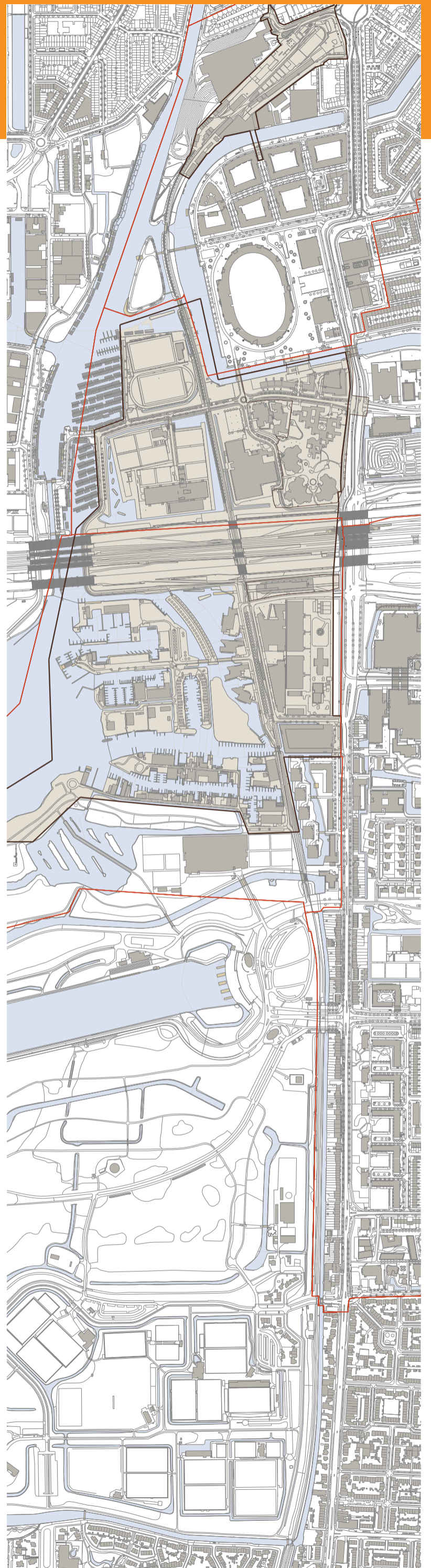
De Sportas doorsnijdt verschillende stedenbouwkundige gebieden van de stad, vaak mooie groene ruimtes. Bijgevoegde kaart geeft daar een indruk van.

Fiets- en wandelroute Sportas ruimtelijke analyse 31 maart 2020

Grenzen

Op de kaart hiernaast zijn de stadsdeel- en gemeentegrenzen in rood weergegeven. Ook de plangebieden van Verdi en het Havenstraat-terrein (de noordelijke kop van de Sportas) zijn ge-
duid met bruine lijnen

3. Voorlopig ontwerp

De Sportas wordt met de nieuwe inrichting een route die verschillende deelgebieden doorkruist.

De Sportas heeft een herkenbaar profiel, en een herkenbare materialisatie. Zo wordt het voor fietsers en wandelaars makkelijk de route te vinden en te volgen.

Het ontwerp laat slechts een deel van de route zien, dit is het deel waar de gemeente nu aan werkt en waar in 2023 gestart gaat worden met de realisatie. Het betreft het deel van de Sportas tussen Jachthavenweg tot de grens met gemeente Amstelveen.

Dimensionering

Het fietspad wordt 4,50 meter breed, met uitzondering van twee delen van de route:

1. het Breemanpad
2. de route tussen het Jan Tooropplantsoen en de zuidelijke grens van het plangebied

Hier is een concessie gedaan en wordt het fietspad 4,00 meter breed. De reden is dat de route hier door een groen en boomrijk gebied loopt. Het voetpad is over de gehele route in principe 2,00 meter breed, maar ook hier zijn concessies gedaan om waardevolle bomen te behouden. Daar waar nodig is over een zo kort mogelijke lengte het voetpad versmald naar minimaal 0,90 meter.

Materialisatie

Het gehele fietspad wordt uitgevoerd in rood asfalt. De precieze kleur moet nog worden vastgesteld.

Het voetpad wordt uitgevoerd in zandkleurig asfalt, met een uitzondering daar waar de route in een groot bestaand voetgangers gebied ligt waar nu zwart/afgestrooid asfalt aanwezig is. Het gaat met name om het gebied rond de boswinkel.

Waar het voetpad vlak langs te behouden bomen gaat, wordt het materiaal Padvast toegepast. Dit is materiaal dat water en lucht door laat, waardoor de boom behouden kan blijven. Wat kleur en uitstraling betreft pas dit materiaal goed bij het zandkleurige asfalt. Het voetpad lijkt een doorgaande lijn te vormen.

Tussen het voet- en fietspad komt een klein hoogteverschil van ongeveer 2 cm. dit wordt opgevangen met een betonnen opsluitband van 30 cm breed. Deze 30 cm zijn onderdeel van het voetpad.

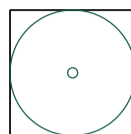
Opbouw cunet

Ondergronds is een cunet nodig daar waar de Sportas wordt aangelegd. Dit cunet draagt de fiets en wandelroute. Dit heeft ook consequenties voor de omgeving. Zeker daar waar bomen dicht langs de route staan. De groene en 'zachte' omgeving is gebaat bij een zo klein mogelijk cunet, maar de route moet wel goed beheerd kunnen worden. In de volgende stappen van het proces naar aanleg en uitvoering wordt hiervoor een optimum gezocht. Voorlopig wordt uitgegaan van een totale opbouw van maximaal 0,50 meter dik.

LEGENDA

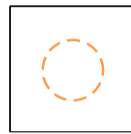
Sportas
fietspad 4.00-4.50 m breed, rood asfalt
voetpad 2.00 m breed, zandkleurig asfalt of Padvast

bestaande boom

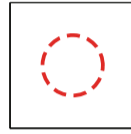
bestaande boom in fiets- of voetpad
of binnen 2 m van werkgebied
streven naar behoud

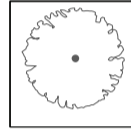
bestaande boom in fiets- of voetpad
verplanten

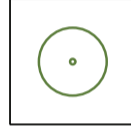
bestaande boom, slechte conditie
kap op (korte) termijn
maar niet tgv aanleg Sportas

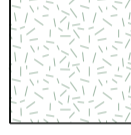
bestaande boom, kap
21 stuks (stand 16 augustus 2021)

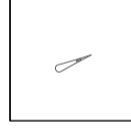
nieuw te planten boom
deels buiten plangrens

nieuw te planten heester

nieuwe kruidachtige beplanting:
vaste planten
gezaaid bloemenmengsel
bollen/knollen
stinsenbeplanting

lichtmast
Holbeinarmatuur op mast 1924

bank/verblijf

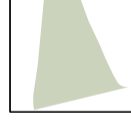
fietsparkeervoorziening
10 fietnietjes

sporttoestel

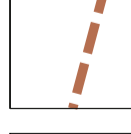
inmeting kroonprojectie
van bestaande bomen/boschages

beplanting nieuw
voorheen verharding
groencompensatie

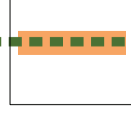
halfverharding in voetpad op plaatsen
waar bomen behouden worden:
materiaal Padvast

Amstelveense weg als alternatieve route
tijdens evenementen en 's nachts (na 24.00 uur)
verbindingen met Sportas via:
Jan Tooroplaan
Nieuwe Kalfjeslaan

raakvlakproject

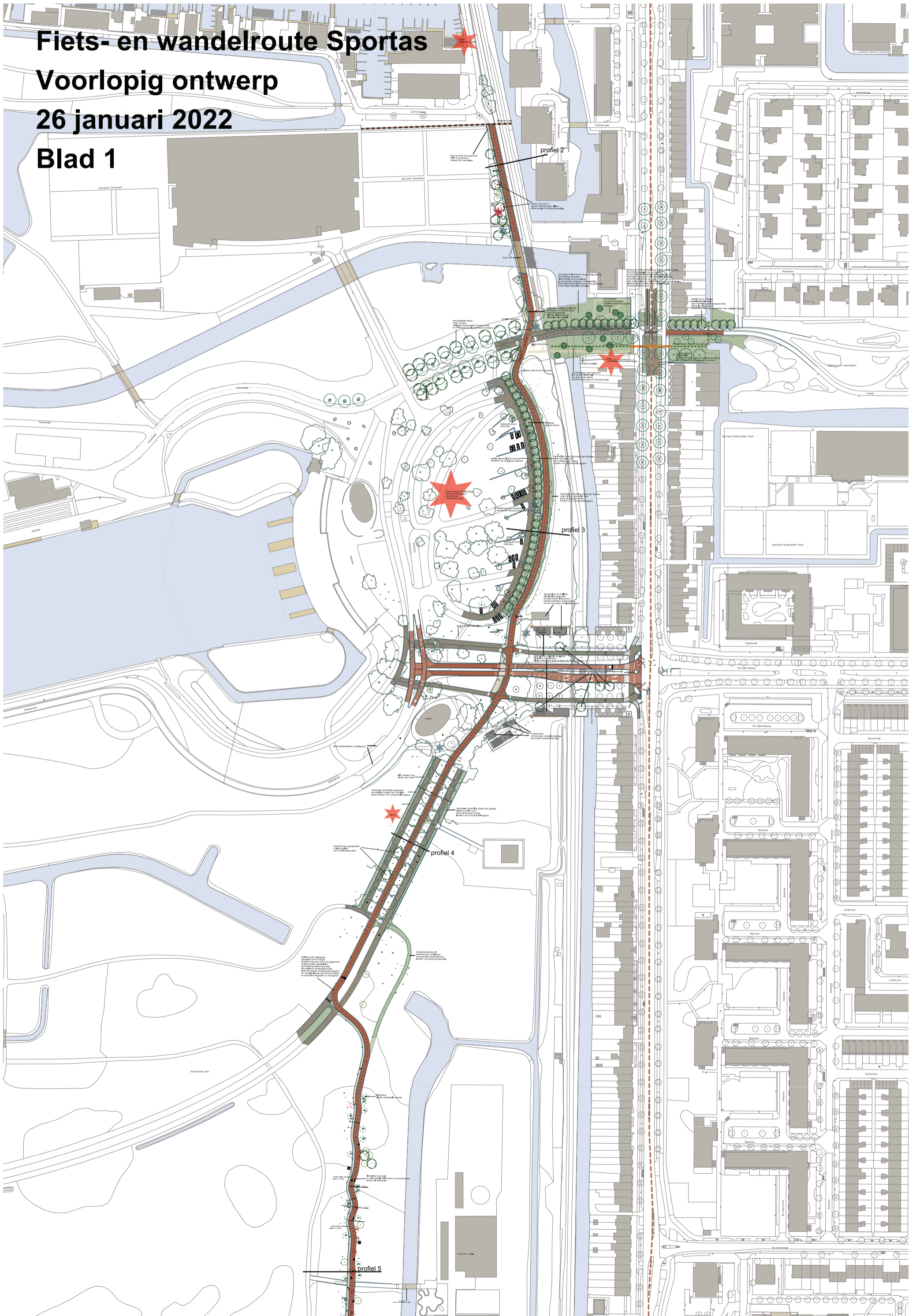
ecologische verbinding

Fiets- en wandelroute Sportas

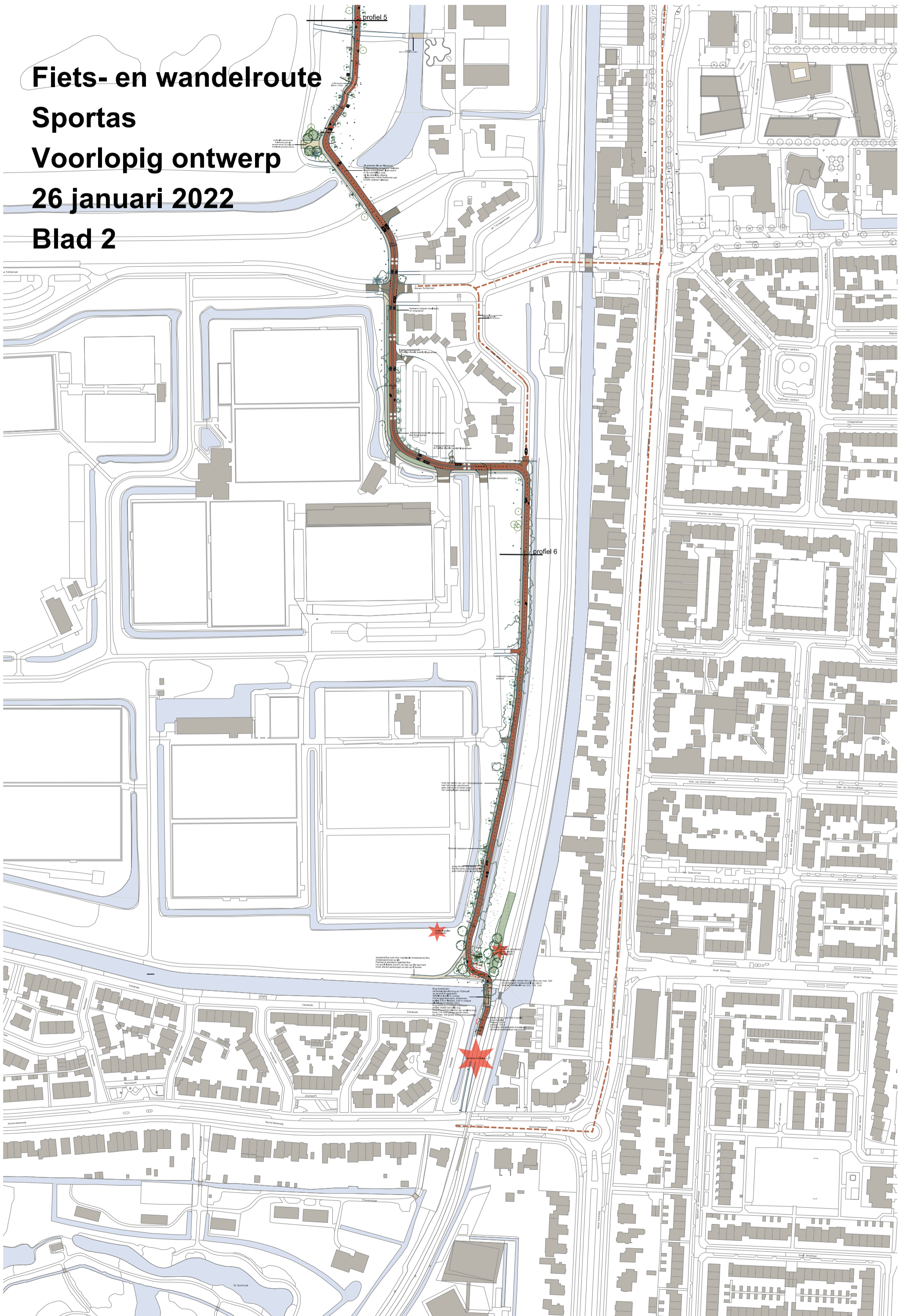
Voorlopig ontwerp

26 januari 2022

Blad 1

Fiets- en wandelroute
Sportas
Voorlopig ontwerp
26 januari 2022
Blad 2

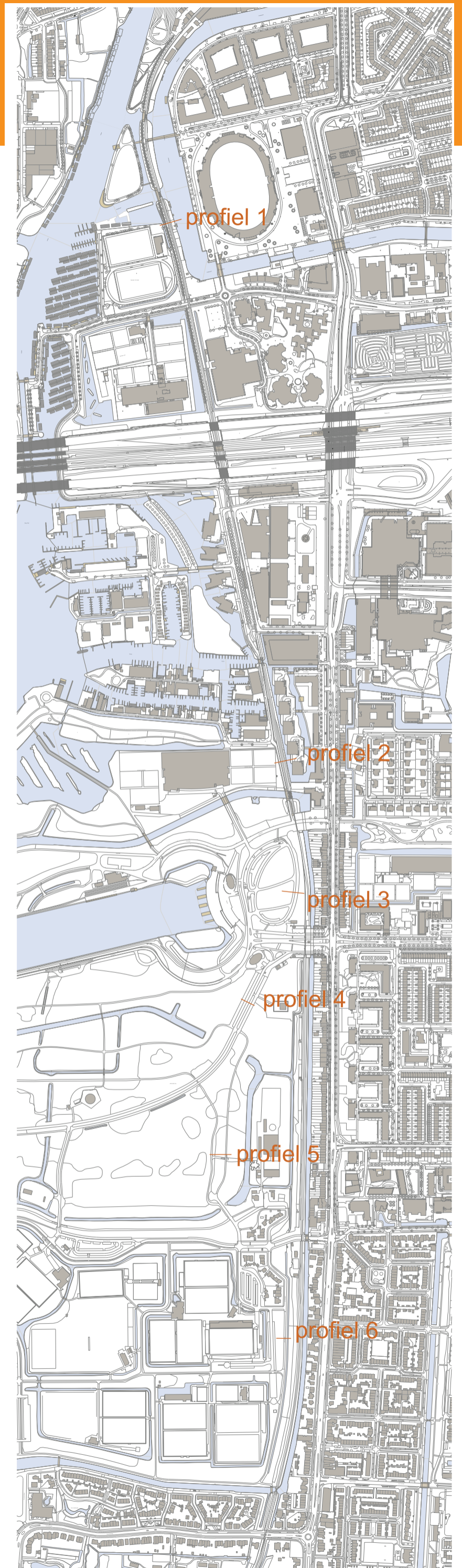
4. Profielen en detail

Profiel 1 ligt buiten het deel van de Sportas waar nu aan wordt gewerkt, en is hier niet meegenomen (zie kaartje hiernaast voor locatie profiel 1).

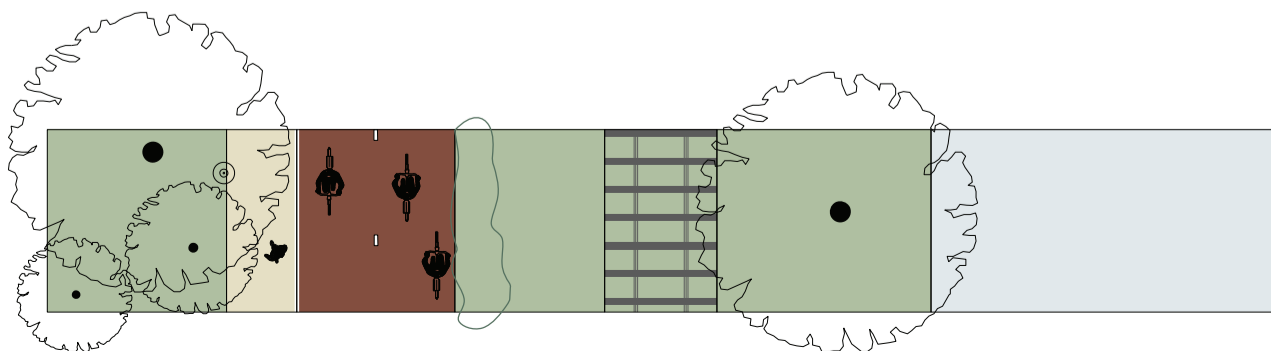
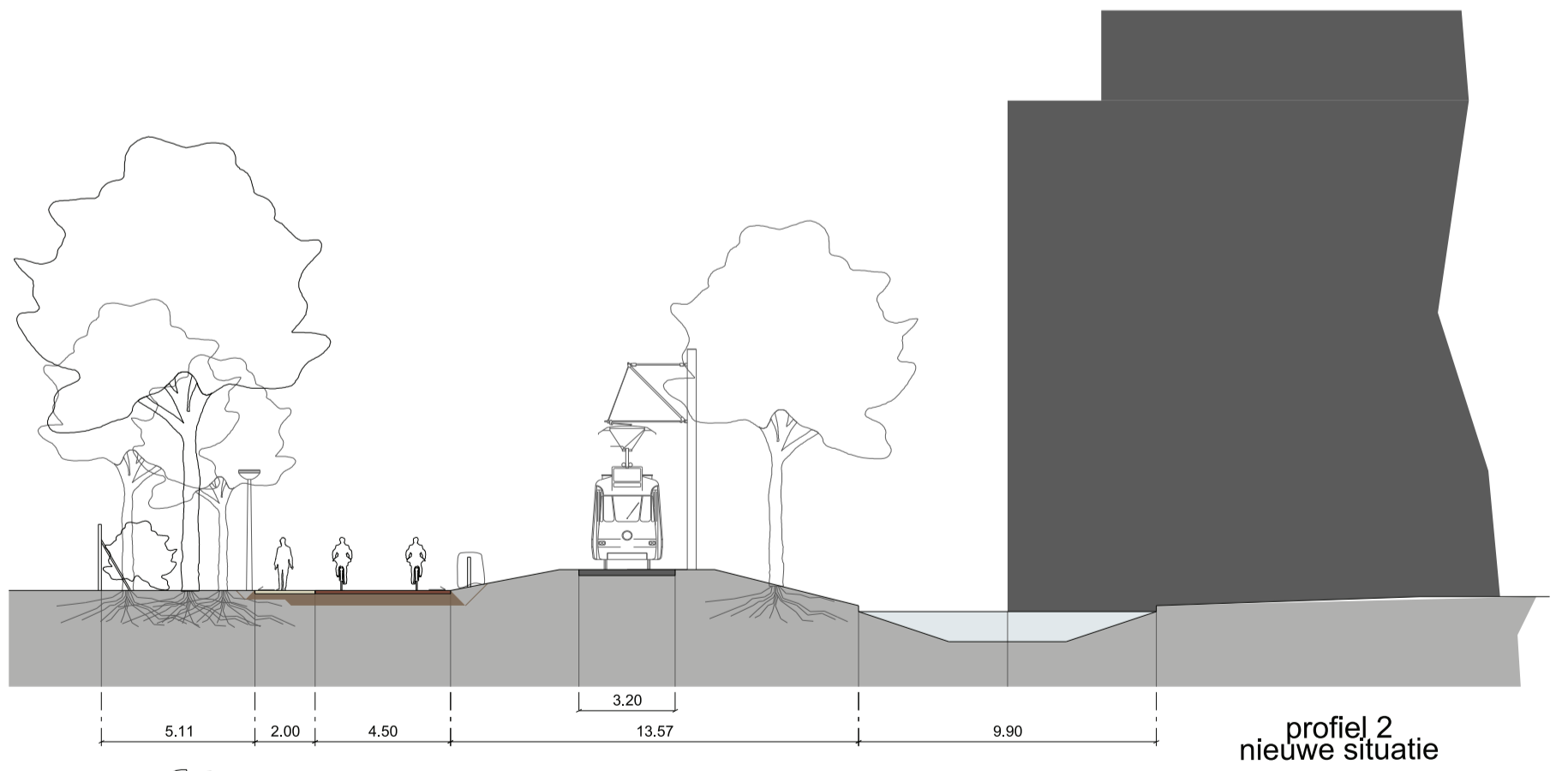
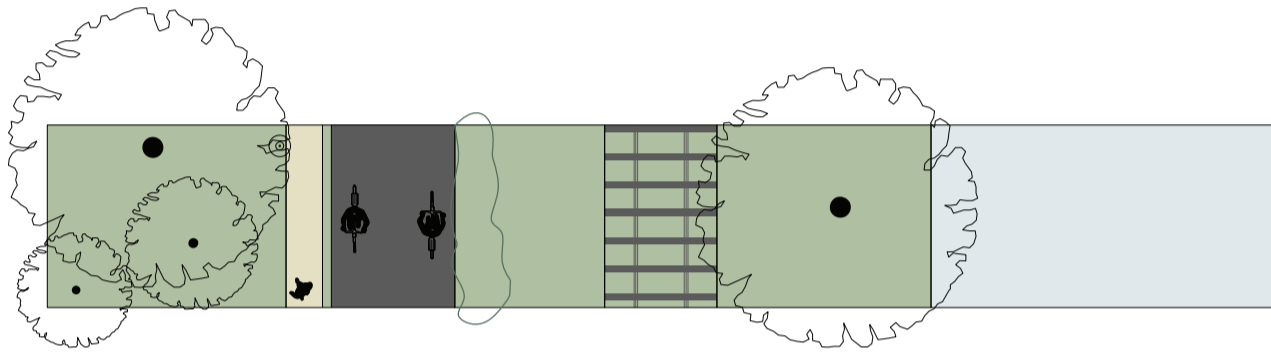
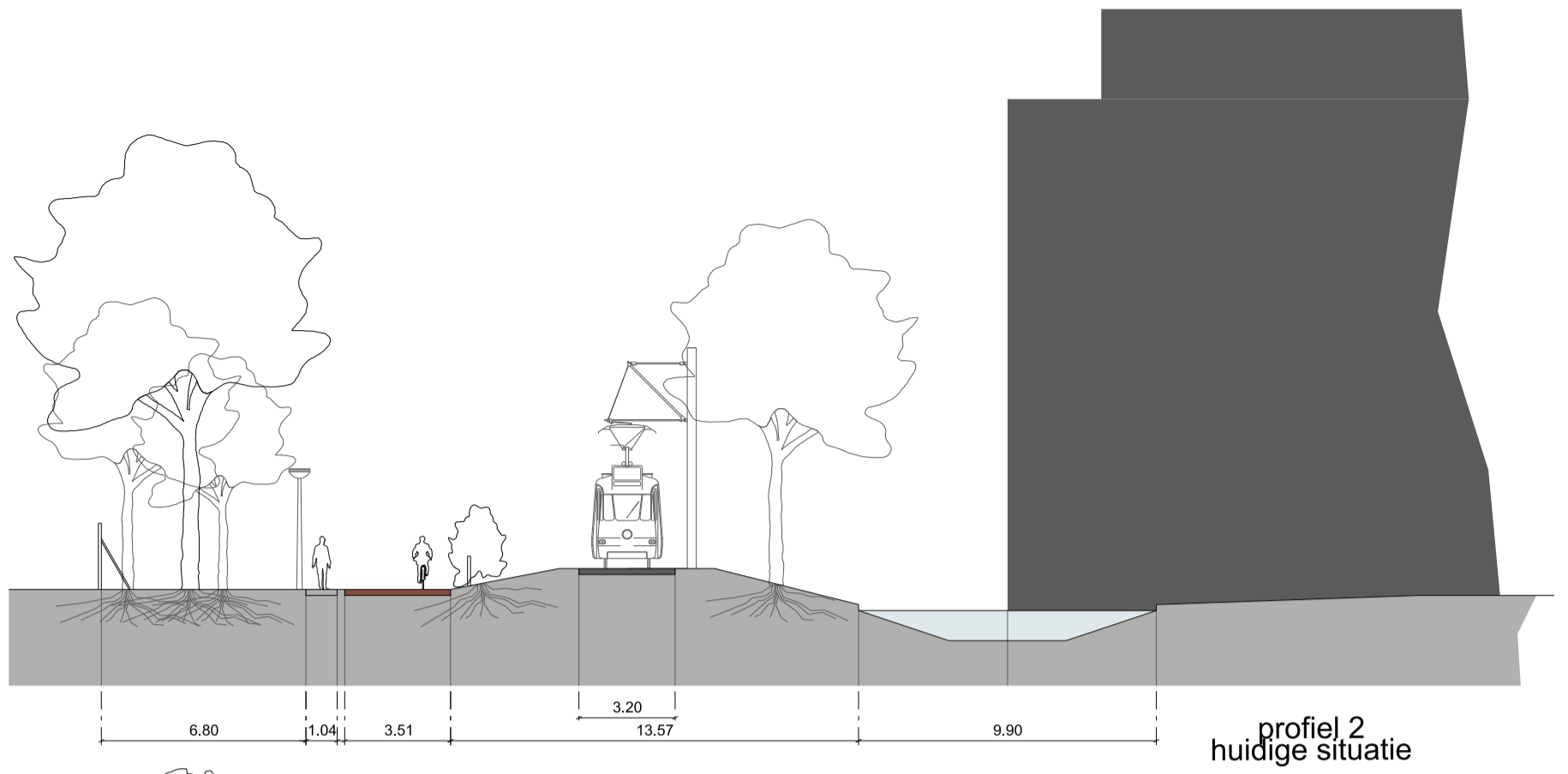
Op de volgende pagina's worden profiel 2 tot en met 6 weergegeven.

In de laatste fase van het opstellen van het ontwerp is besloten de opsluitband en het hoogteverschil tussen het

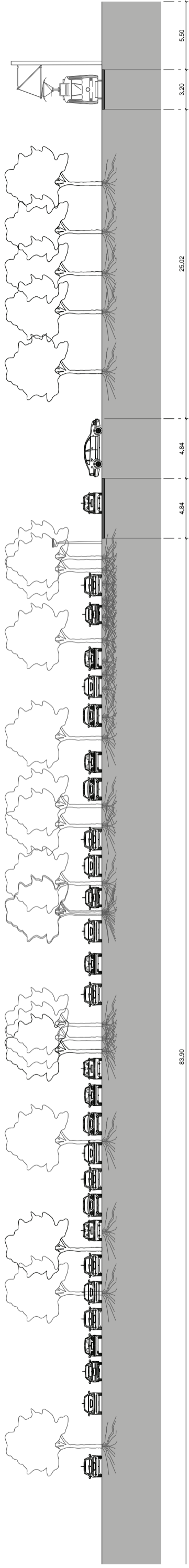
fiets- en voetpad te laten vervallen en te vervangen door een ribbel in het asfalt in combinatie met een witte kleur.

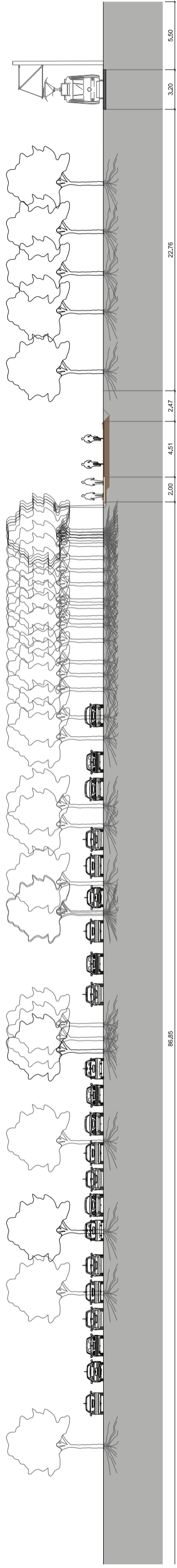
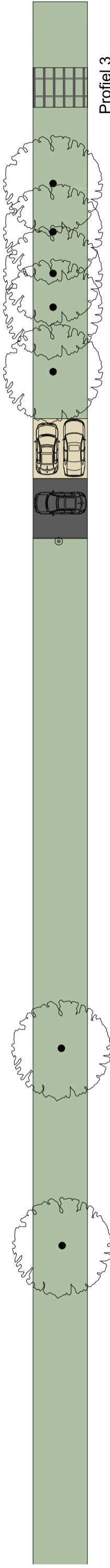
Profiel 2

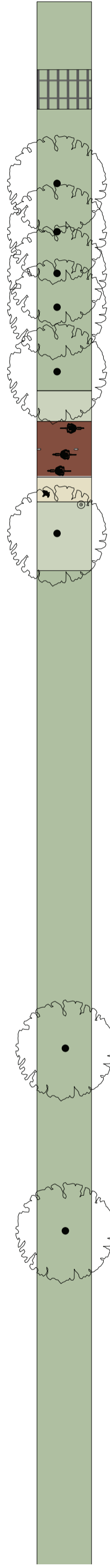
Profiel 3

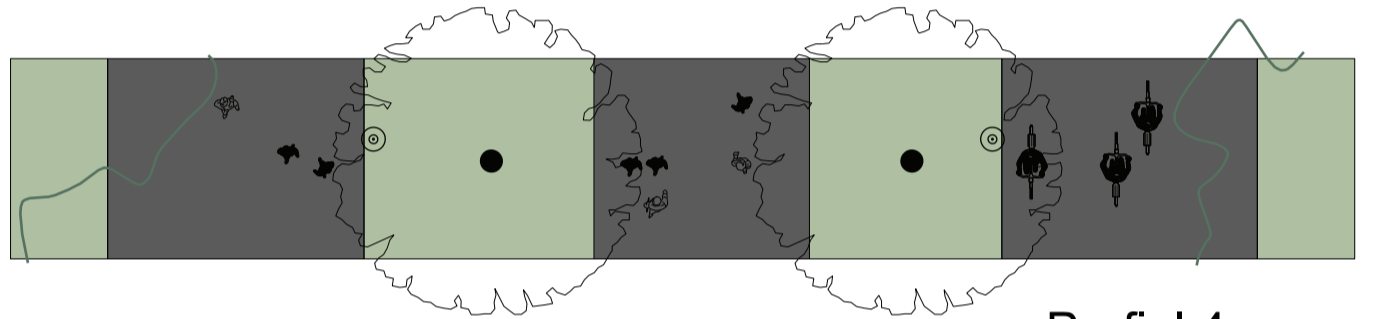
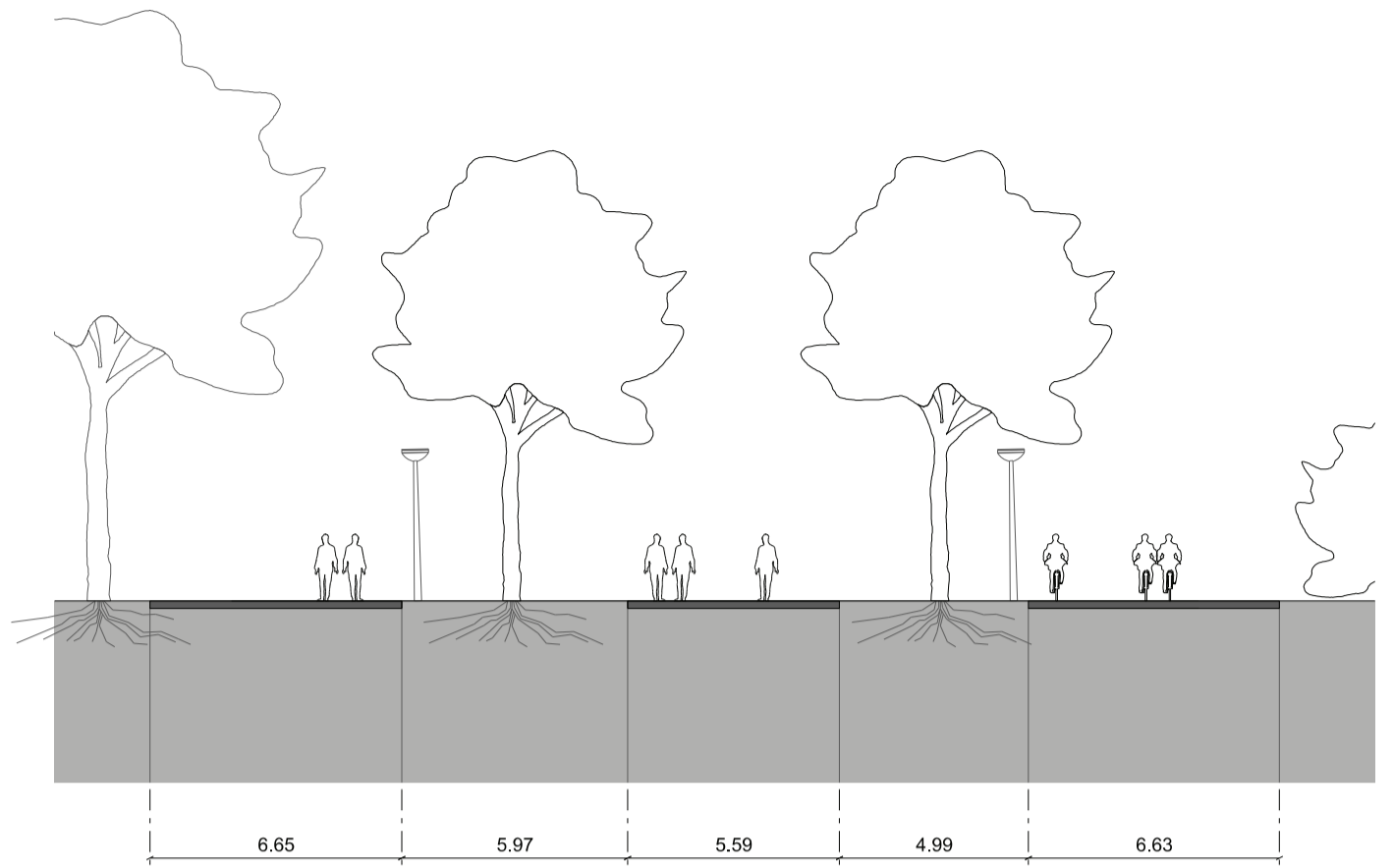
Profiel 3
Huidige situatie

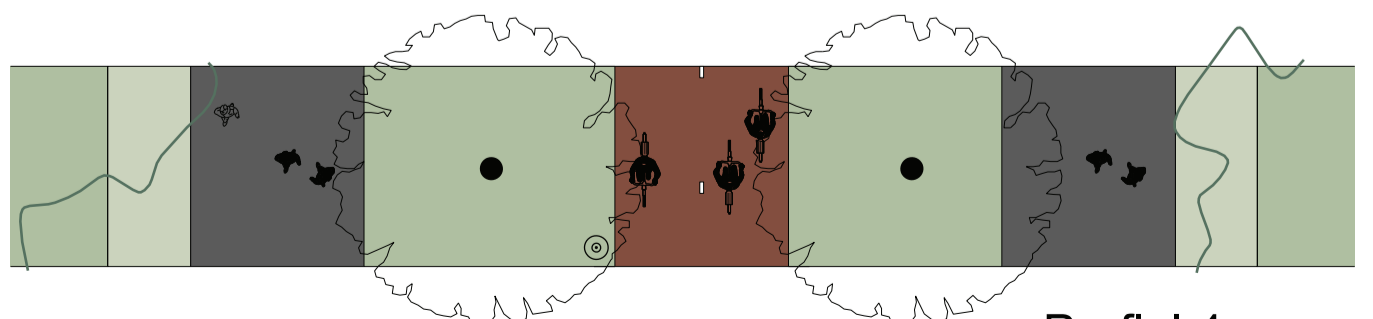
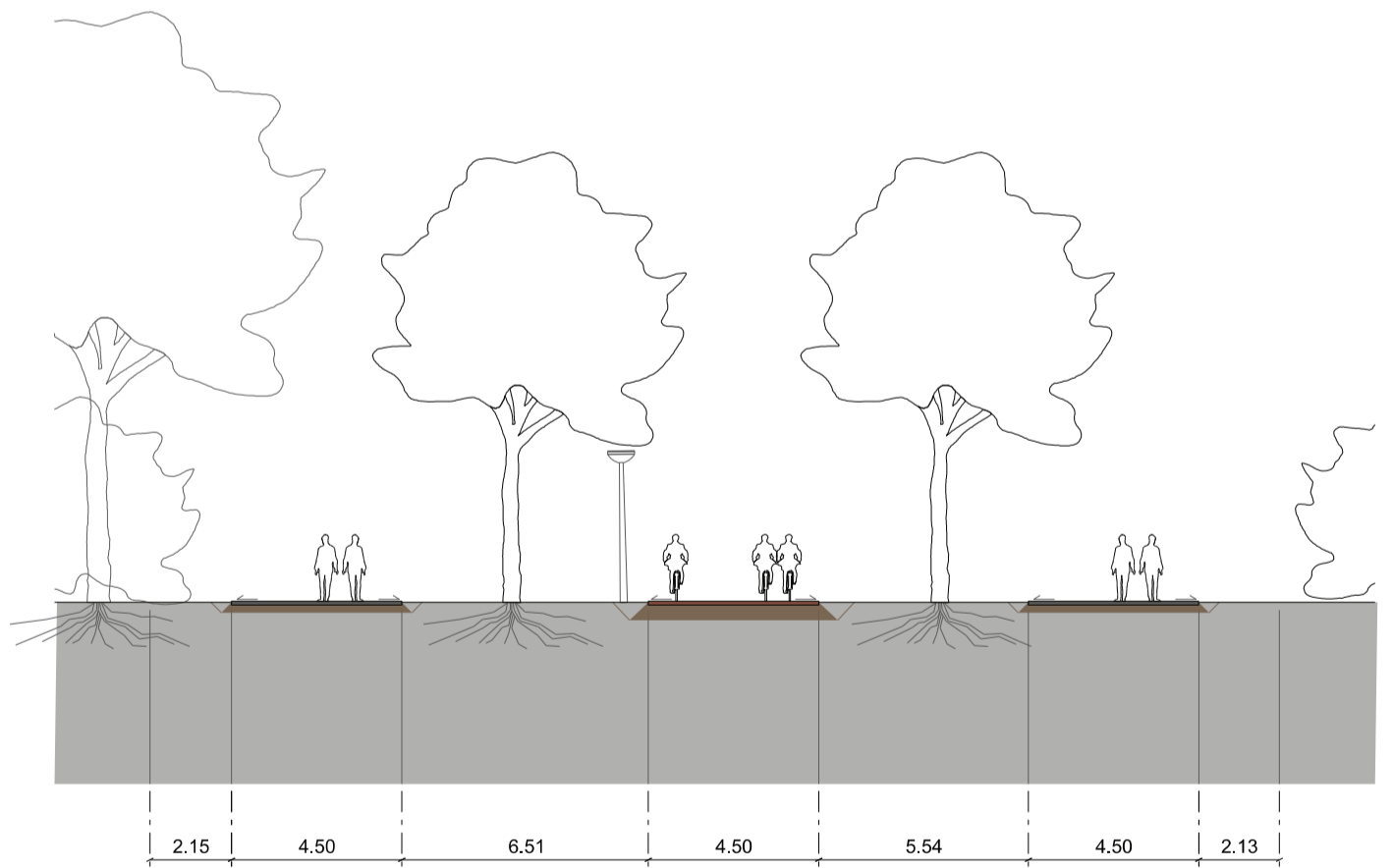
Profiel 3
Nieuwe situatie

Profiel 4

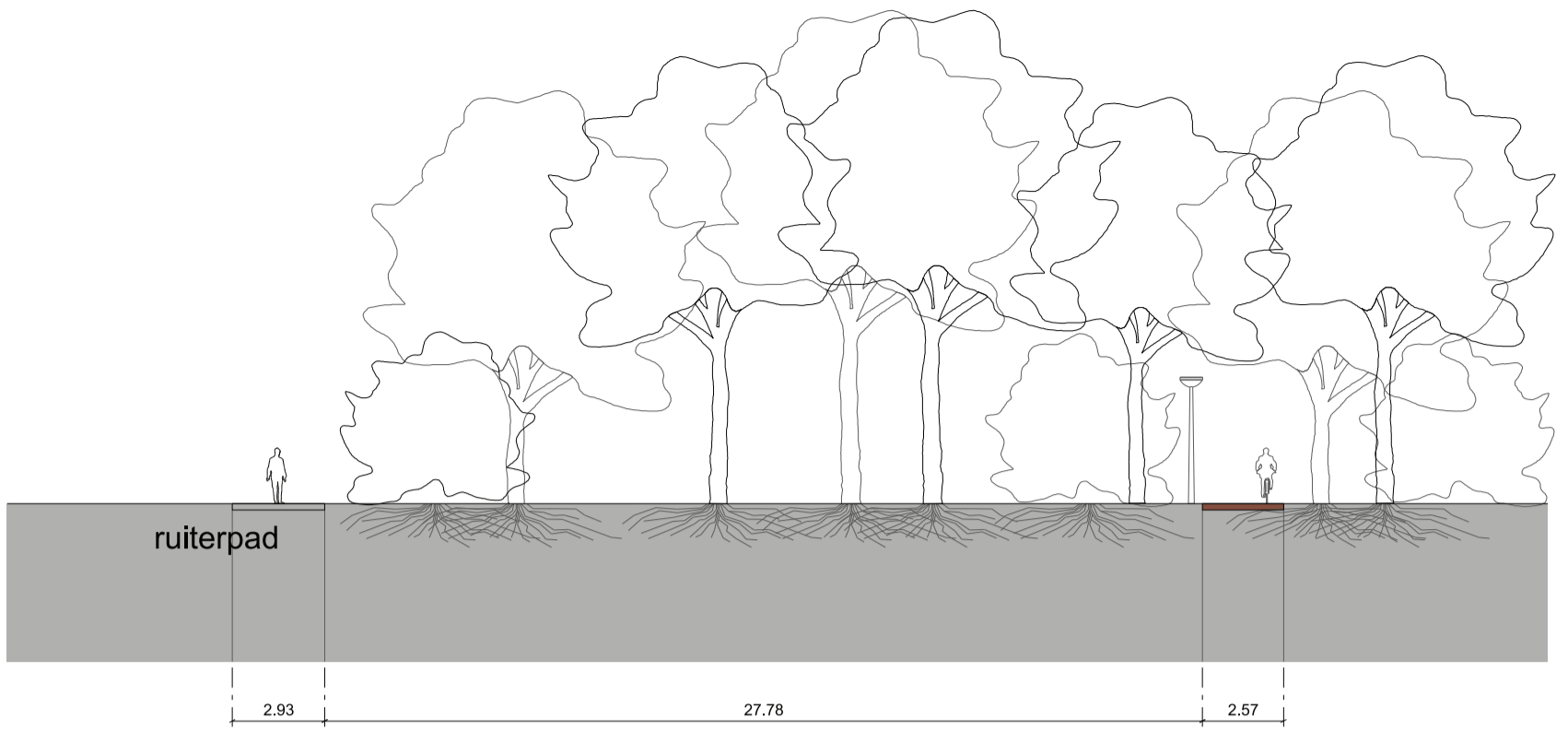

Profiel 4
huidige situatie

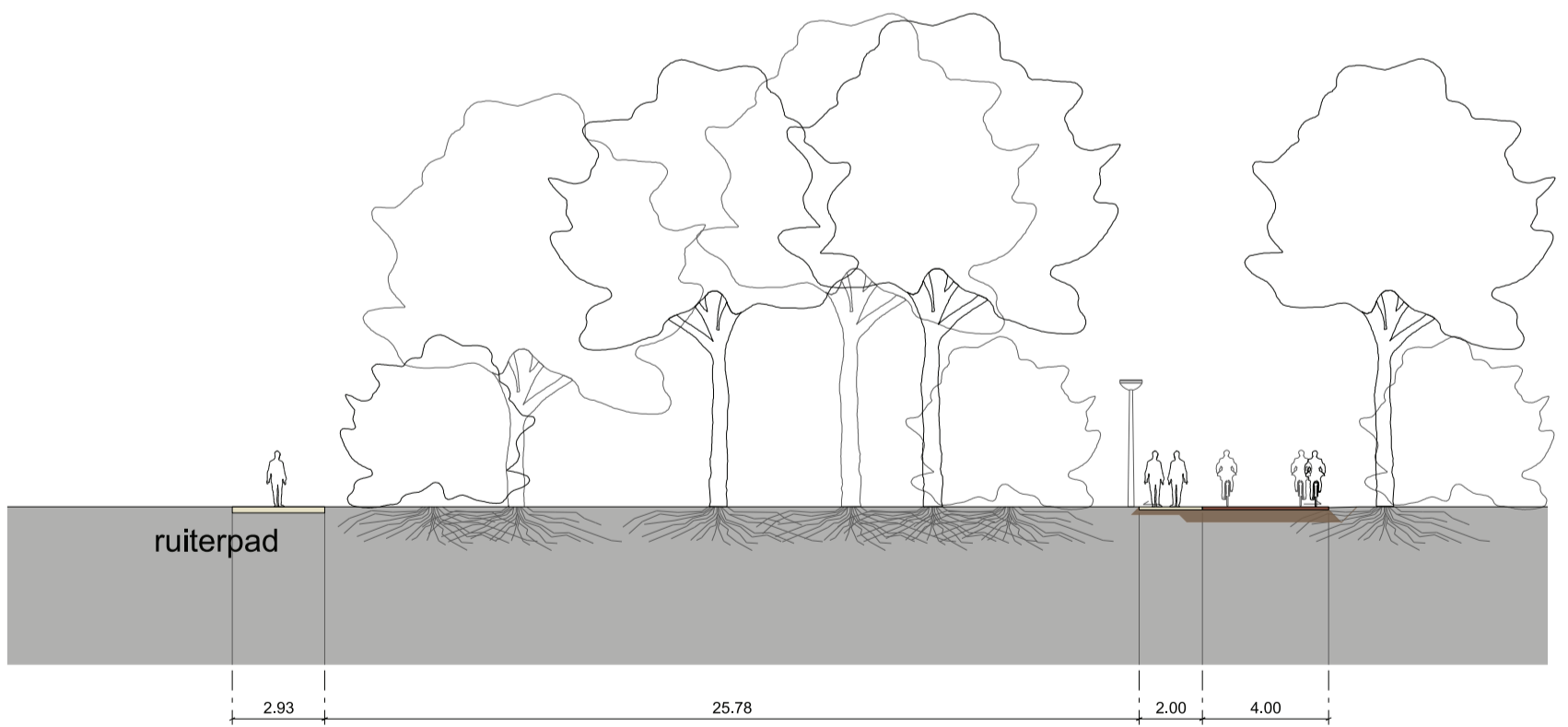
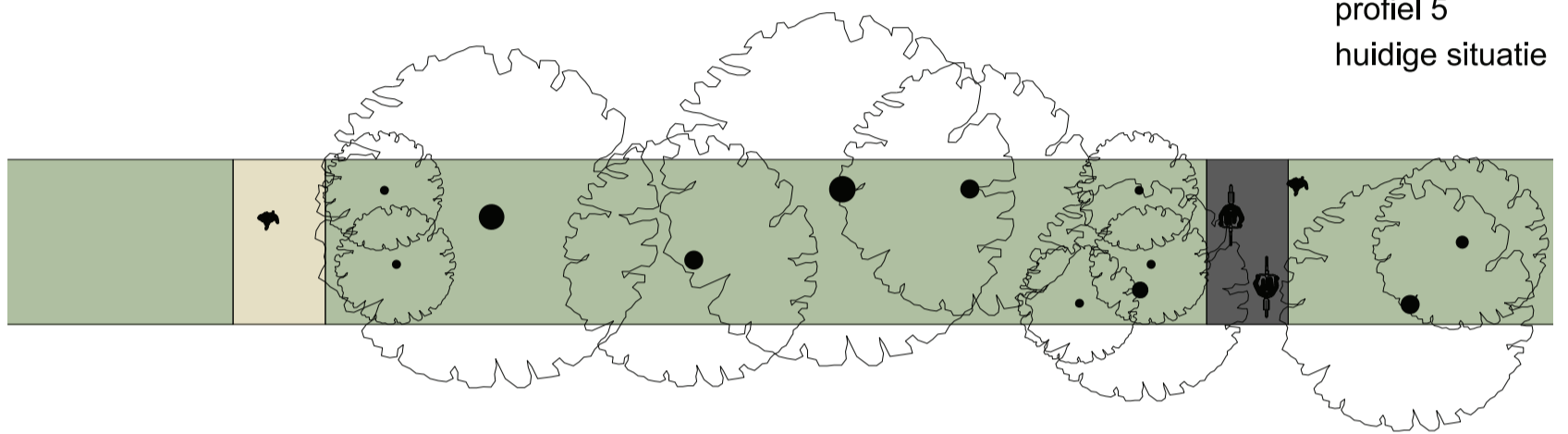

Profiel 4
nieuwe situatie

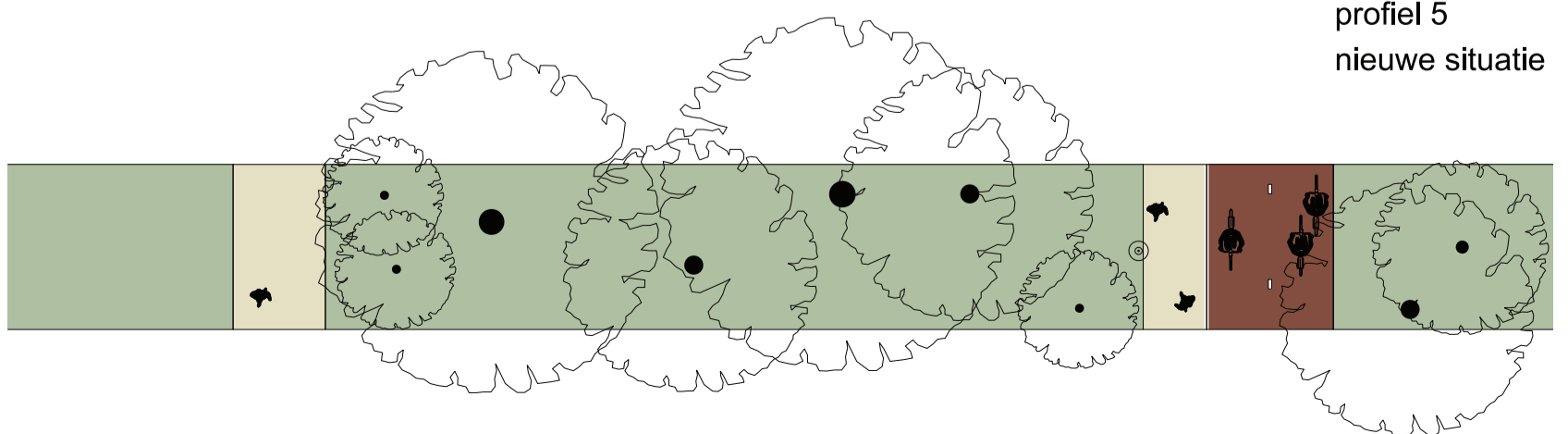
Profiel 5

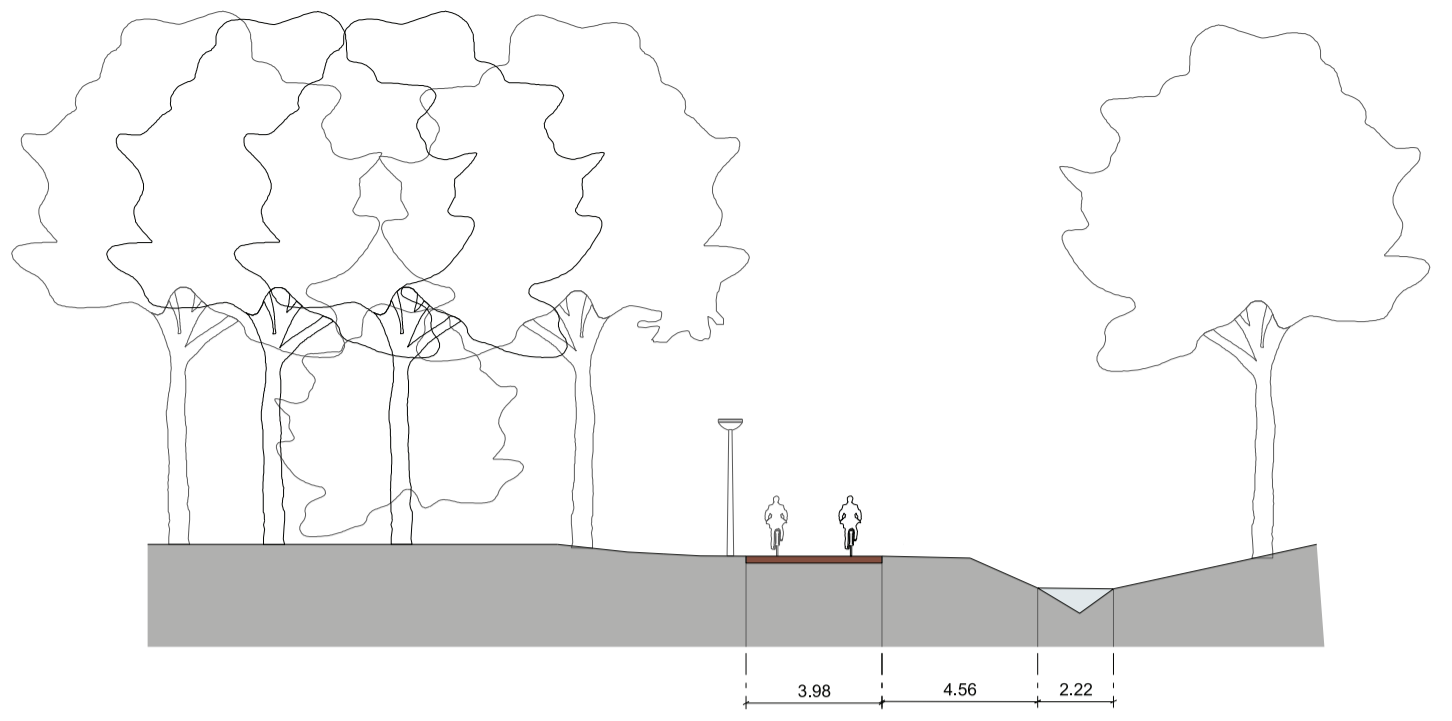
profiel 5
huidige situatie

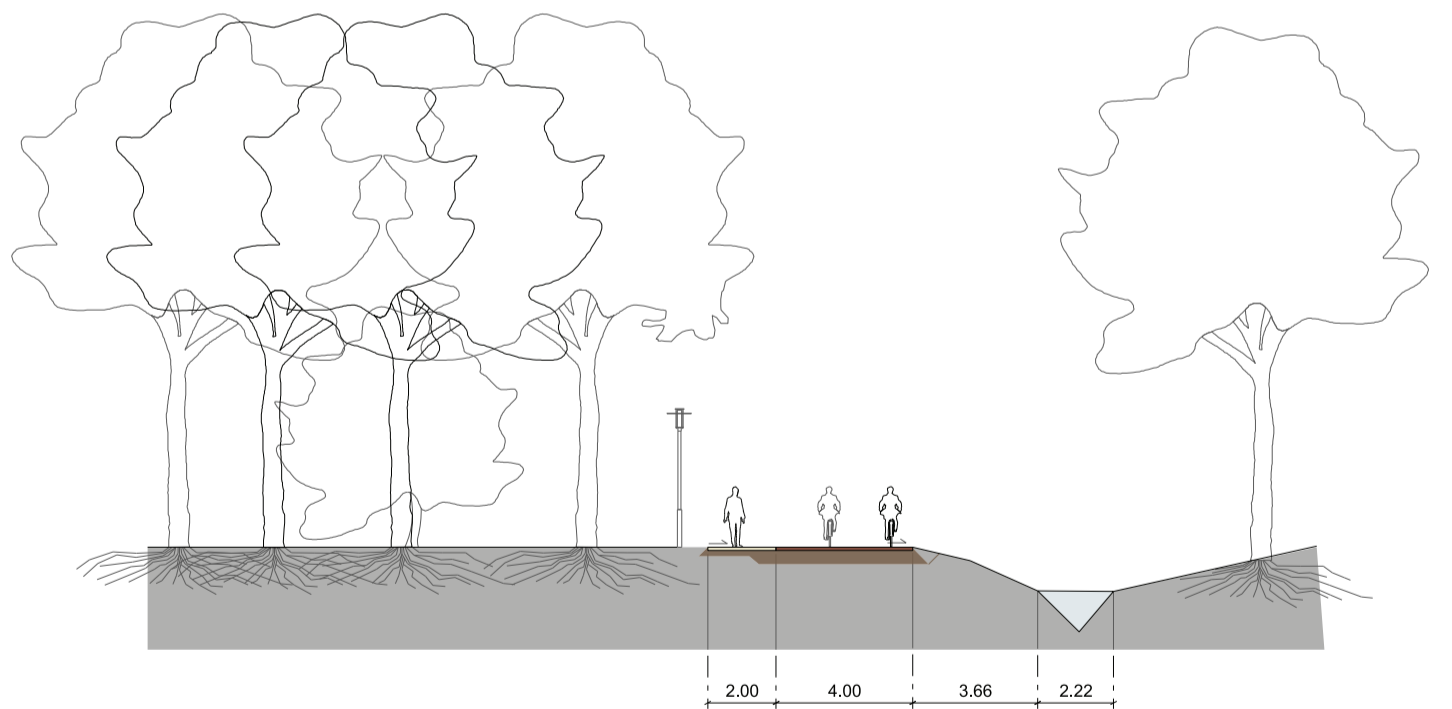
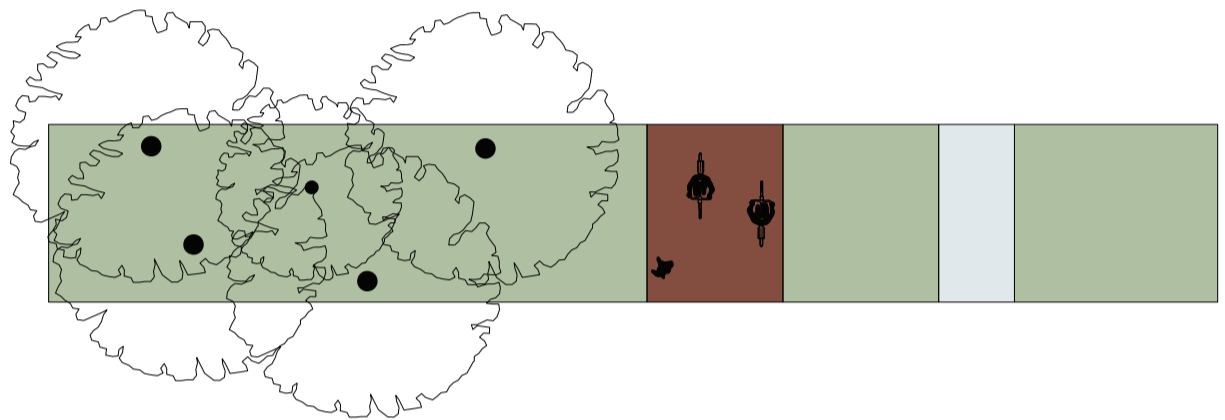
profiel 5
nieuwe situatie

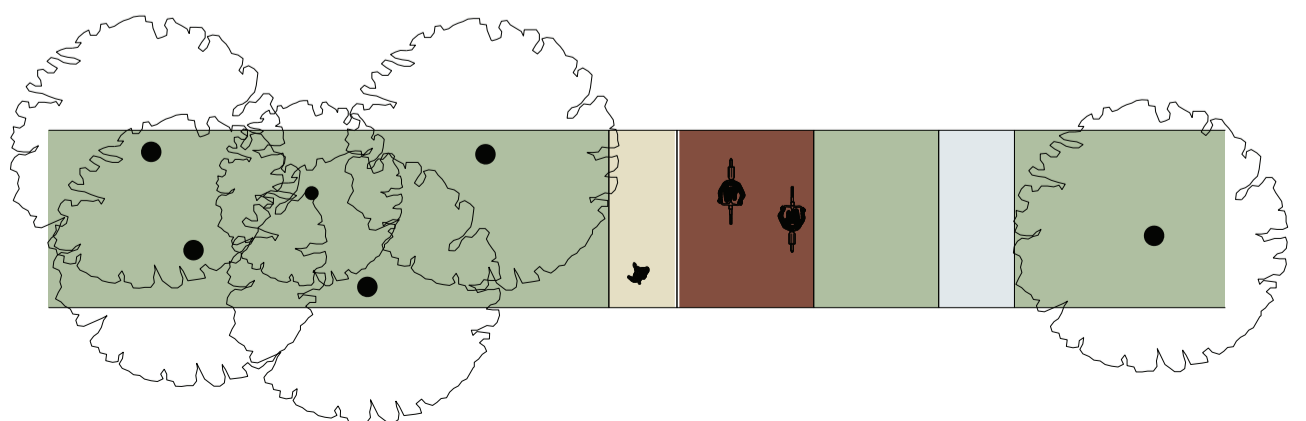
Profiel 6

profiel 6
huidige situatie

profiel 6
nieuwe situatie

5. Artist Impressions

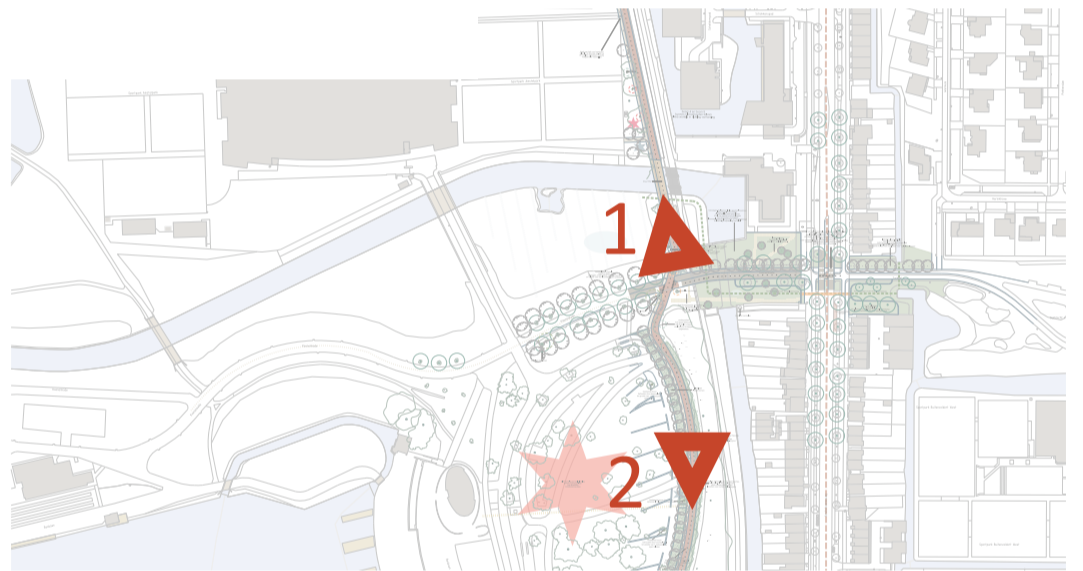

bestaande situatie

1

Zicht 1, naar het noorden
naar de noordelijk brug (brugnummer 1552)

toekomstige situatie

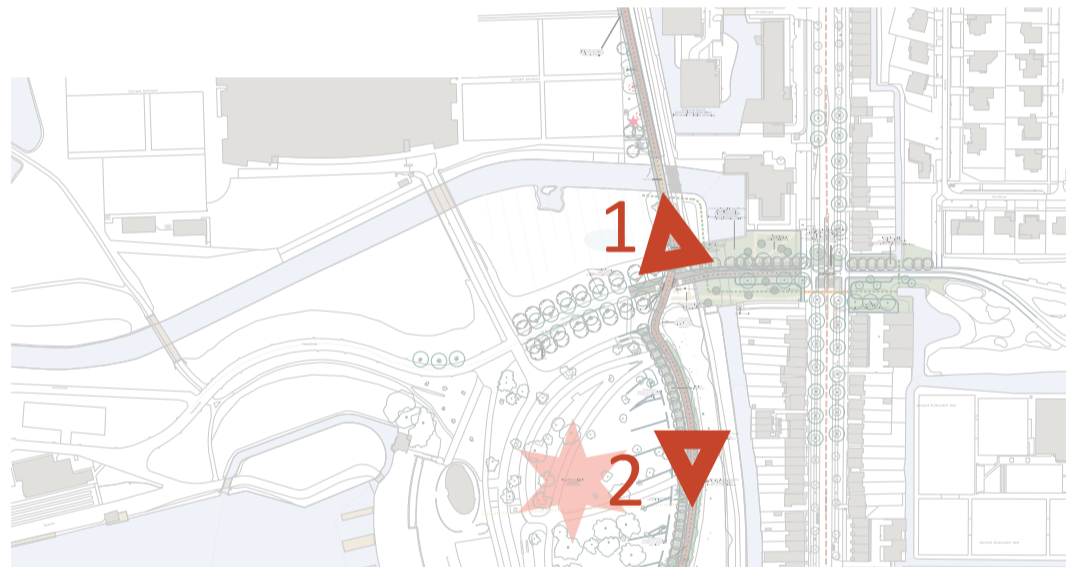

bestaande situatie

2

Zicht 2, naar het zuiden
Langs bestaande bosschage (links) en parkeerplaats
(rechts)

toekomstige situatie

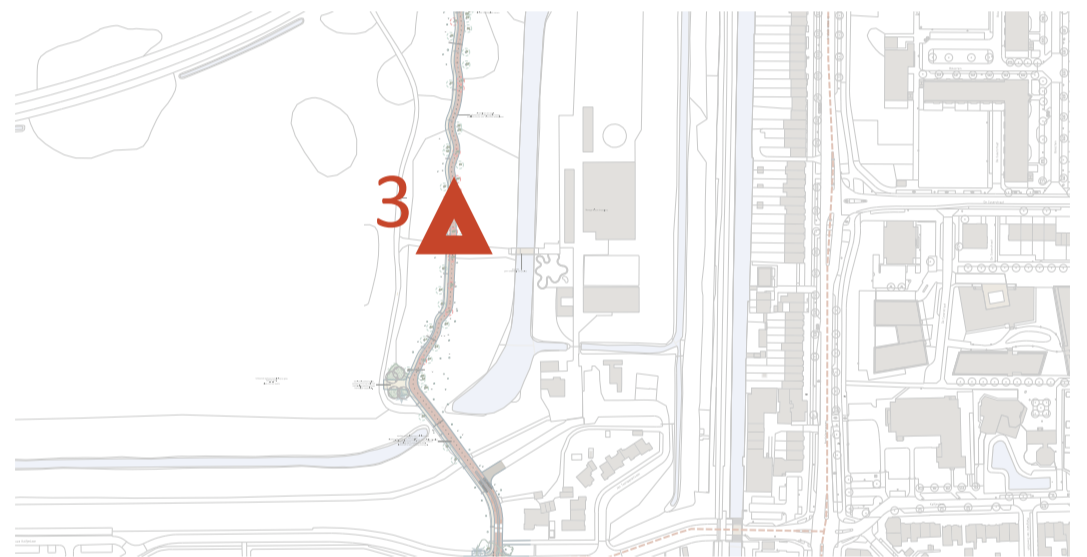

bestaande situatie

3

Zicht 3, naar het noorden
In bestaande bosschage

toekomstige situatie

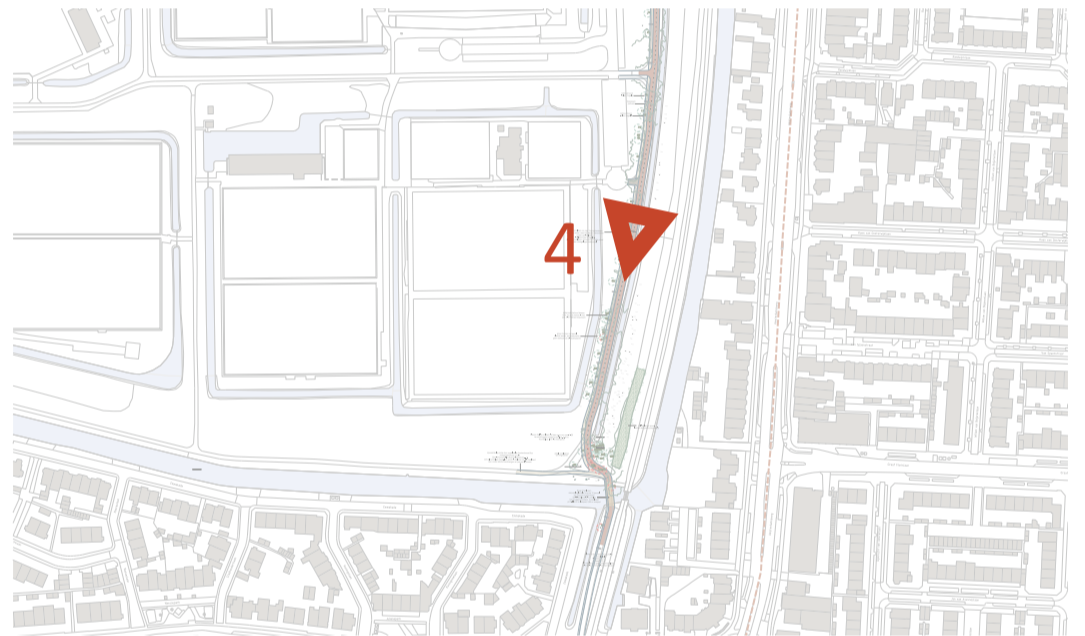

bestaande situatie

4

Zicht 4, naar het zuiden
Langs bestaande water loop en bosschage langs
sportvelden

toekomstige situatie

6. Beplanting

De nieuw aan te brengen beplanting bestaat uit bomen, heesters en struiken en een kruidlaag.

Voor een groot deel worden inheemse soorten toegepast, maar een enkele uitheemse soort is een heel goede aanvulling.

Uitheemse soorten kunnen goed overleven in het Amsterdamse Bos. We zien ook andere voordelen zoals een lange of latere bloei of bijzonder uiterlijk.

Een voorbeeld hiervan zijn de Japanse kersen in het Amsterdamse Bos.

Mogelijke soorten:

Bomen

Nieuwe bomen zijn linden. Het toepassen van één soort bomen versterkt de continuïteit van de route.

We passen twee soorten linden toe:

Tilia cordata (gevoelig voor plak, niet bij verblijfsplaatsen en parkeerplaatsen, inheems, ecologisch waardevol)

Tilia tomentosa (alternatief, weinig last van plak)

Heesters en struiken

<i>Hamamelis mollis</i>	hazelaar
<i>Ilex aquifolium</i>	hulst
<i>Taxus baccata</i>	venijboom
<i>Viburnum opulus</i>	Gelderse roos
<i>Rosa</i> in soorten	roos
<i>Crataegus monogyna</i>	meidoorn
<i>Sorbus aucuparia</i>	lijsterbes
<i>Prunus spinosa</i>	sleedoorn
<i>Amelanchier lamarckii</i>	krenteboompje

Kruiden, vaste planten en bollen

Er wordt gewerkt met natuurlijke beplanting die past bij het NNN en met, bloemrijke kruidenmengsels en stinzenplanten, met oa:

Vinca
Sneeuwklonk
Crocus
Geranium soorten
Campanula trachelium (Ruig klokje, aangetroffen bij ecologisch onderzoek)
Carex pendula (hangende zegge, aangetroffen bij ecologisch onderzoek)
Varens in soorten
Allium in soorten
Galium odoratum
Sleutelbloem
Hieracium

Bovenstaande wordt verder uitgewerkt tot een beplantingsplan.

7. Verlichting

Sportas

Langs de Fiets- en wandelroute Sportas is verlichting nodig. Verlichting is een beeldbepalend element, omdat de masten gemiddeld 25 meter uit elkaar staan. Over de gehele lengte van de route betekent dat zo'n 150 masten.

Waarom verlichting?

Licht maakt de route (sociaal) veilig voor fietsers en voetgangers. Sociale veiligheid is een relatief begrip. Het niveau voor verlichting is specifiek gemaakt, en vastgelegd in de technische eisen voor verlichting. Verlichting maakt het mogelijk het gezicht van een ander persoon te herkennen op x m afstand.

Herkenbaarheid van de route

Verlichting kan dankzij het repeterende karakter een bijdrage leveren aan de herkenbaarheid van de route.

1. Verlichting en Puccini

Onderdeel van de opdracht van het team Sportas: Maak een herkenbare route.

Puccini schrijft voor dat de te kiezen (standaard) type verlichting gebaseerd is op de omgeving en de daarbij horende stedenbouwkundige zone.

Verlichting speelt, naast de andere te kiezen materialen, een grote rol in het bepalen van het karakter, vanwege het repeterende karakter.

Er is besloten te kiezen voor één type verlichting: Holbeinarmatuur op een 1924 mast.

Hierop zijn 2 uitzonderingen:

Het deel waar de route langs de Museumtram loopt, daar worden armaturen aan de trammasten bevestigd. Dat deel ligt in het noorden, buiten het deel waar op dit moment aan wordt gewerkt.

Het deel van de route waar deze langs het Wagener stadion loopt. Hier is recent nieuwe verlichting geplaatst.

2. Verlichting en dieren

De route loopt deels door waardevol en kwetsbaar gebied met grote natuurwaarde. Verlichting is per definitie niet diervriendelijk. We weten dat er vogels, vleermuizen, en zoogdieren leven:

Eekhoorn

Ringslang

Diverse soorten vleermuizen

Diverse soorten vogels

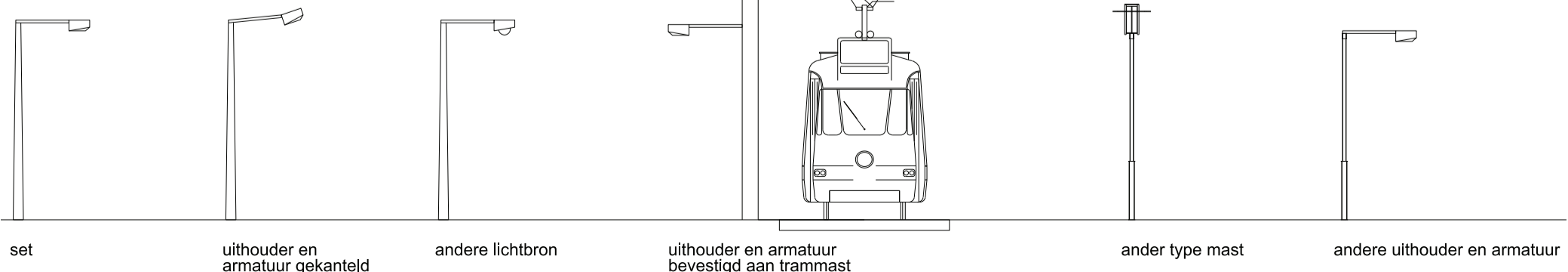
Hierbij is een aantal dieren dat in schemering en nacht actief is.

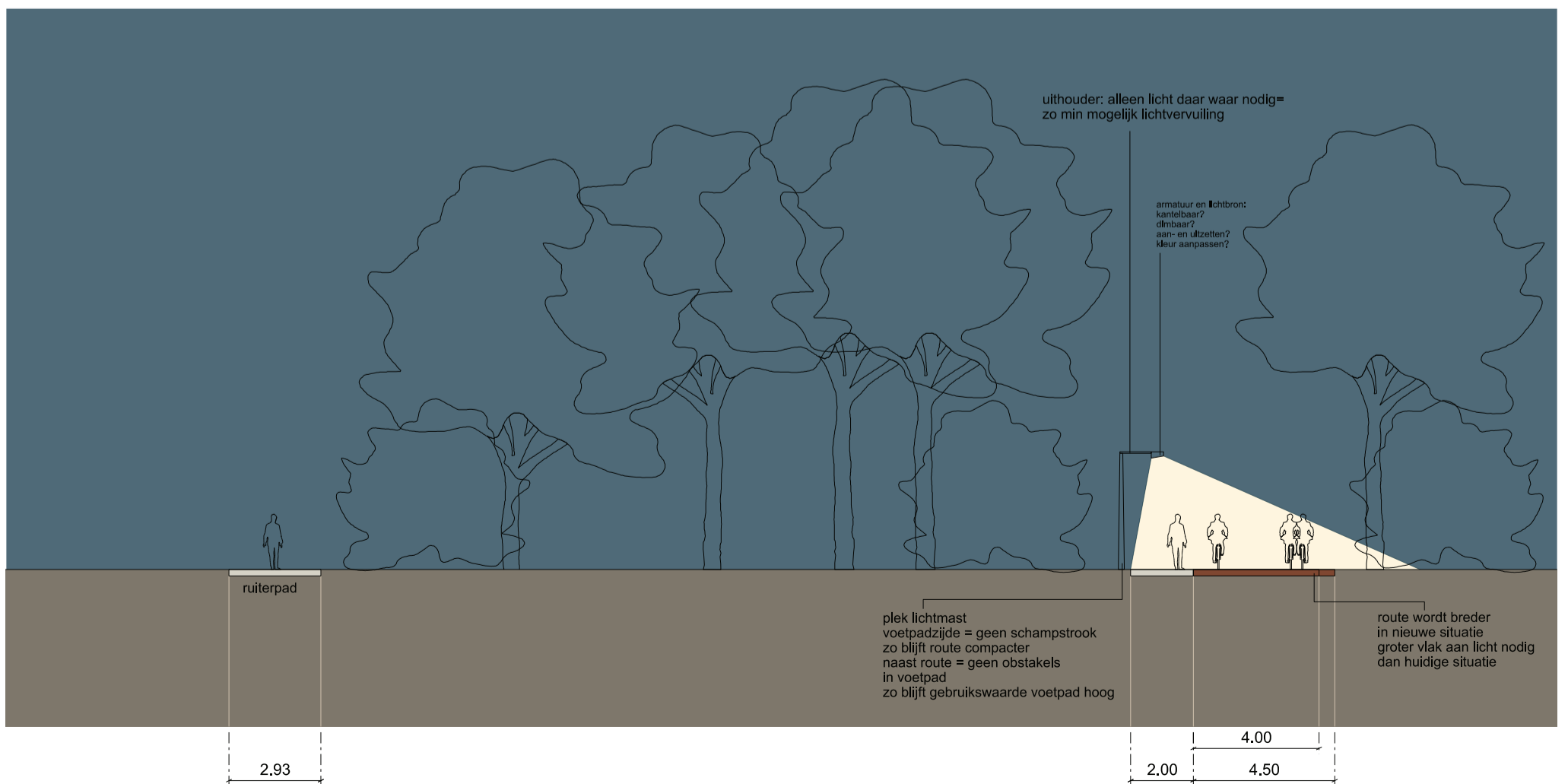
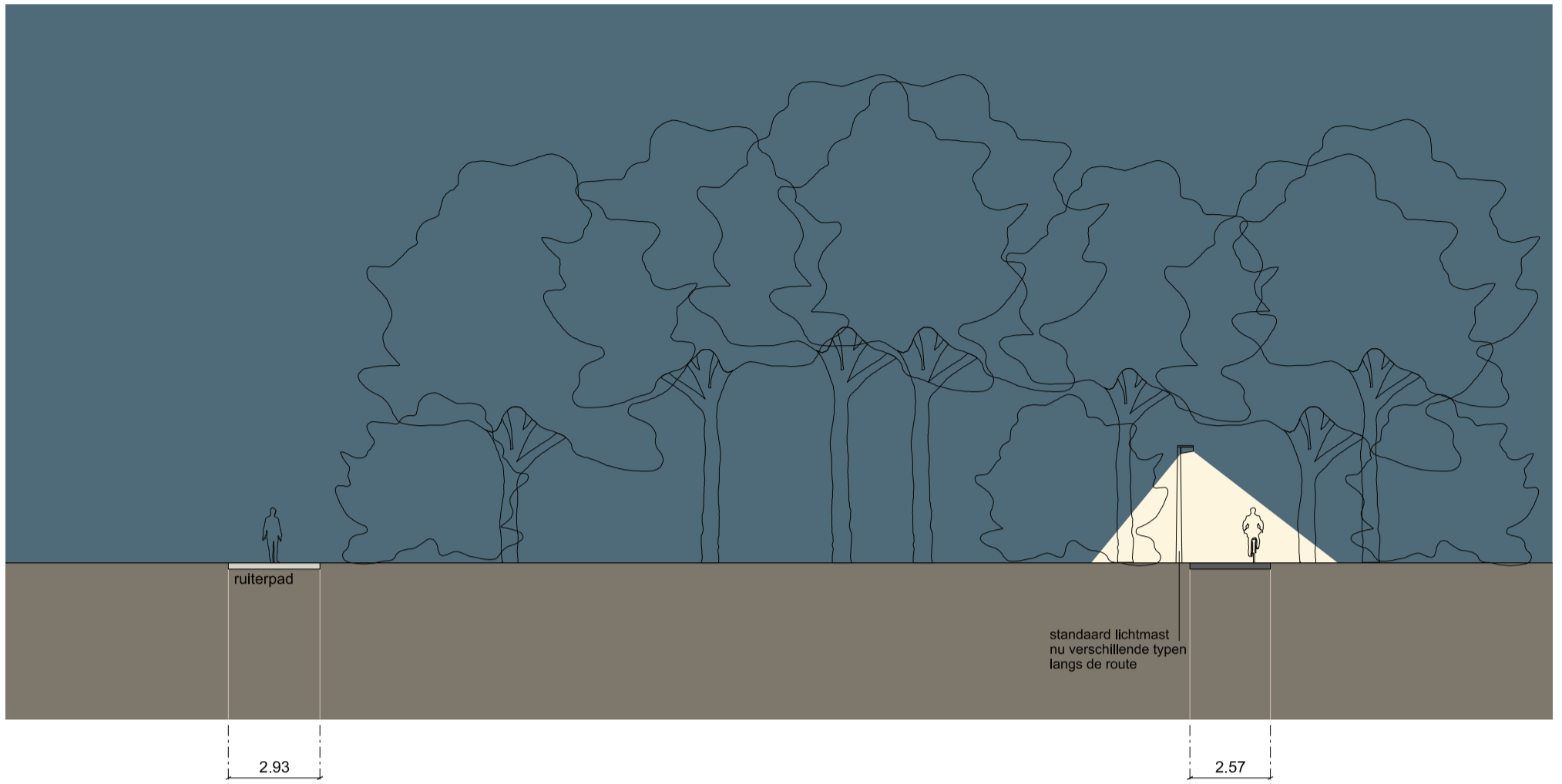

3. Uitwisseling onderdelen verlichting

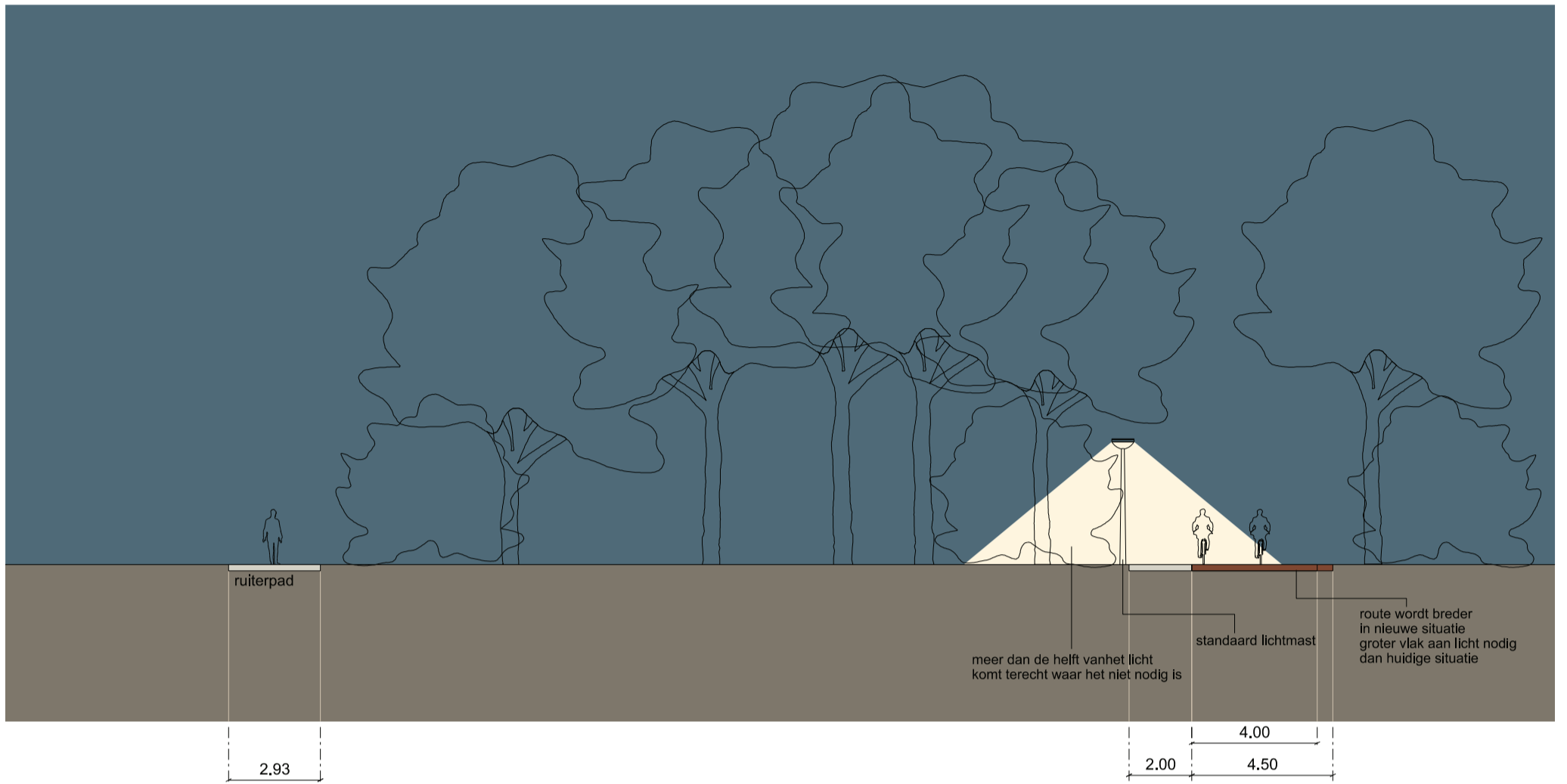
De route loopt deels langs het spoor van de museumtram. Hier zou een combinatie mogelijk zijn tussen de trammasten en armaturen/uithouders van de verlichting. Op delen van de route is gekleurde of dimbare verlichting misschien gewenst, terwijl dat op andere delen juist niet zo is. Dan is het fijn om bijvoorbeeld alleen de lamp of armatuur te wisselen, i.p.v. een totaal ander beeld.

uitwisselbare onderdelen
mast
uithouder
armatuur
lichtbron

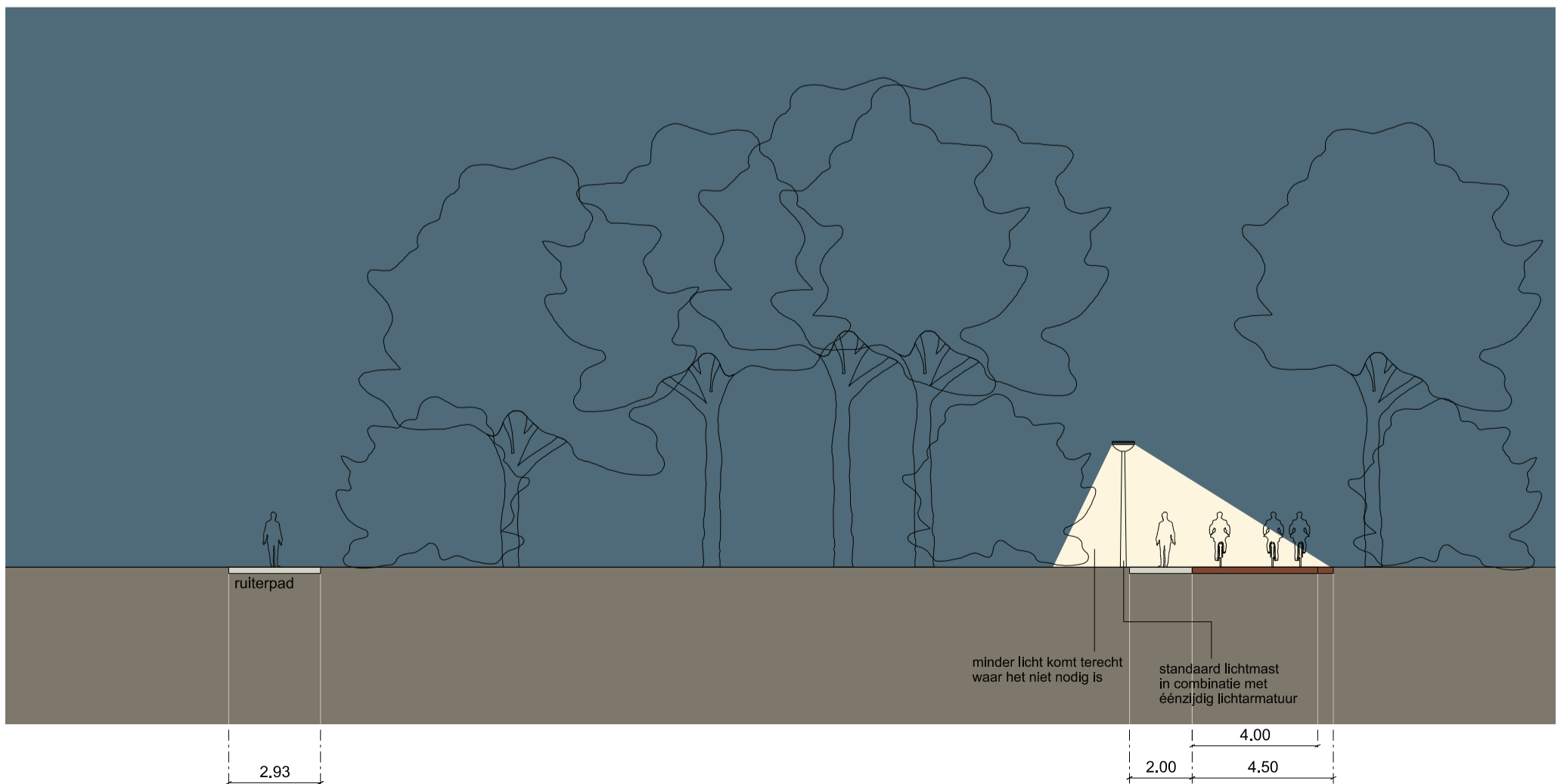

nieuwe situatie standaard lichtmast en armatuur

nieuwe situatie standaard lichtmast en éénzijdig armatuur

8. Ecologie

Er komt een ecopassage vlakbij het plangebied, maar niet er in. Toch heeft dit een klein effect op het plangebied, omdat de dieren naar de passage toe worden geleid. Die geleiding wordt gemaakt met beplanting, kleine hoogteverschillen in het maaiveld en eventueel liggend dood hout.

Dit houdt ook in dat voor deze dieren een aantrekkelijk biotoop wordt gemaakt, en dat er zogenaamde geleidestroken worden aangelegd. Hoe deze precies in het plangebied terecht komen is nu nog niet duidelijk. Dit wordt in de komende periode uitgewerkt.

Onder brug nummer 1552 wordt een ecopassage aangelegd, dit is al in het ontwerp opgenomen. Hiernaast is een voorbeeld te zien. Onder de brug loopt de oever met beplanting door, om dieren mogelijkheid te geven onder de brug door te bewegen.

9. Materialen

Afbeeldingen van de standaard toe te passen materialen.

Voetpad Zandkleurig asfalt of
Donker asfalt afgestrooid
met zandkleurig split/grind
met een fijne fractie

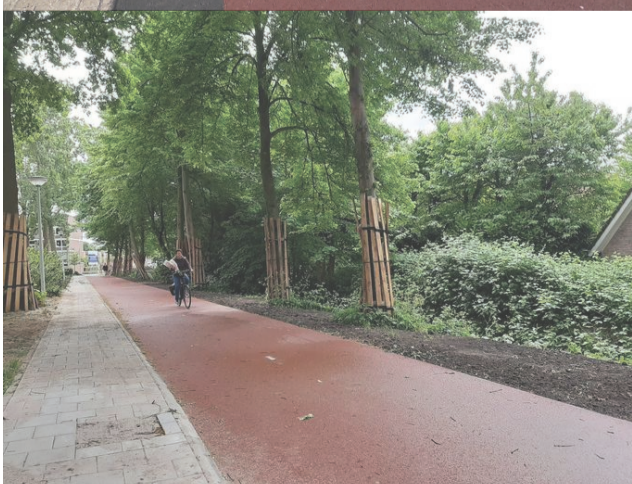

Padvast nabij bomen

Scheiding fietspas en voetpad: gelijkvloers,
met een ribbelrand tussen het fietspad en voetpad

Fietspad Rood asfalt (specifieke kleur wordt
nader bepaald)

Colofon

29 maart 2023
Ruimte en Duurzaamheid

Carmen Cupido
Leninn Hernandez Toloza

met bijdragen van
Jeroen Frelink
Alem Asfaw
Stijn Masselink
Jurjen Tjallema

Gemeente Amsterdam